

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року, протокол № 2

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2024 року
м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИК:

Завідувачка кафедри соціального
забезпечення, кандидатка юридичних наук,
доцентка
26 серпня 2024 року

_____ Надія ЧУДИК-БІЛОУСОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри соціального забезпечення
27 серпня 2024 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри соціального
забезпечення, кандидатка юридичних наук,
доцентка
27 серпня 2024 року

_____ Надія ЧУДИК-БІЛОУСОВА

Декан юридичного факультету,
кандидатка юридичних наук, доцент
27 серпня 2024 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
29 серпня 2024 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		2
2.	Заплановані результати навчання		3
3.	Програма навчальної дисципліни		5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		7
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	7
	4.2.	Аудиторні заняття	8
	4.3.	Самостійна робота студентів	8
5.	Методи навчання та контролю		8
6.	Схема нарахування балів		9
7.	Рекомендована література		9
	7.1.	Основна література	9
	7.2.	Допоміжна література	10
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		12

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	– 08	Право
2.	Код і назва спеціальності	– 081	Право
3.	Назва спеціалізації	–	
4.	Назва дисципліни	–	Право соціального забезпечення
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ОП.081.Б.15
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	1
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	3/4
10.	Семестр	–	7/8
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг:		
	кредитів ЄКТС	–	3,5
	годин	–	105
	2) денна форма навчання:		
	тижнів навчання	–	15
	аудиторні заняття (годин)	–	44
	% від загального обсягу	–	41,9%
	лекції (годин)	–	28
	% від обсягу аудиторних годин	–	63,6%
	семінарські заняття (годин)	–	16
	% від обсягу аудиторних годин	–	36,4%
	самостійна робота (годин)	–	61
	% від загального обсягу	–	58,1%
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	3,5
	самостійної роботи	–	5,2
	3) заочна форма навчання		
	аудиторні заняття (годин)	–	18
	% від загального обсягу	–	17,1
	лекційні заняття (годин)	–	10
	% від обсягу аудиторних годин	–	55,6
	семінарські заняття (годин)	–	8
	% від обсягу аудиторних годин	–	44,4
	самостійна робота (годин)	–	87

	% від загального обсягу	–	82,9
12.	Форма семестрового контролю	–	екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ОП.081.Б.2.Теорія держави і права ОП.081.Б.4.Конституційне право України ОП.081.Б.9.Адміністративне право
	2) супутні дисципліни		ОП.081.Б.17.Фінансове право
	3) наступні дисципліни		В.081.Б.7.10.Соціальне забезпечення
14.	Мова вивчення дисципліни	–	внутрішньо переміщених осіб українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення» забезпечує формування таких компетентностей відповідно до ОПП «Бакалавр права»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення» сприяє формуванню таких спеціальних компетентностей відповідно до ОПП «Бакалавр права»:

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути конституційного права, адміністративного права і адміністративного процесуального права, цивільного права і цивільного процесуального права, кримінального і кримінального процесуального права, земельного права, фінансового права, муніципального права, господарського права, сімейного права, трудового права та права соціального забезпечення.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК 17. Здатність визначати особливості правового регулювання суспільних відносин за участю органів місцевого самоврядування.

Навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених ОПП «Бакалавр права»:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю

РН 11. Мати базові навички риторики

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях, доводити аргументовану позицію з питань діяльності органів місцевого самоврядування.

За змістом програма навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» відповідає Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року».

Вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення» спрямоване на розвиток здобутків, досягнутих у рамках Цілей розвитку тисячоліття, і на завершення реалізації завдань, які не вдалося виконати, зокрема таких:

Ціль 1. Подолання бідності

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку

Ціль 8. Сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх

Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними

Ціль 16. Сприяння розбудові миролюбного і всеохопного суспільства задля сталого розвитку, забезпечення всім доступу до правосуддя і створення ефективних, підзвітних та інклюзивних інституцій на всіх рівнях

<p style="text-align: center;">Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>
<p style="text-align: center;">1. Знання (здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</p>
1.1) визначати законодавство, що регулюють правовідносин у сфері соціального забезпечення;
1.2) характеризувати юридичні факти як підставу виникнення, зміни чи припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення;
1.3) характеризувати організаційно-правові форми та види соціального забезпечення;
1.4) визначати порядок та умови призначення окремих видів соціального забезпечення.
<p style="text-align: center;">2. Розуміння (здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила,</p>

<i>принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають зміст права особи на соціальне забезпечення;
2.2) визначати специфіку законодавства у сфері соціального забезпечення;
2.3) характеризувати порядок надавання пенсії як виду соціального забезпечення;
2.4) характеризувати порядок надавання страхових та державних допомог як видів соціального забезпечення;
2.5) характеризувати порядок надання соціальних послуг та пільг як видів соціального забезпечення.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) аналізувати механізми правового регулювання відносин, які виникають під час реалізації права особи на соціальне забезпечення;
3.3) аналізувати юридичні факти та умови на підставі яких призначається відповідний вид соціального забезпечення;
3.4) правильно застосовувати норми права; при визначенні механізмів призначення та надання відповідного виду соціального забезпечення;
3.5) оформляти документи, необхідні для отримання відповідного виду соціального забезпечення визначеної законодавством категорії осіб;
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати способи реалізації прав соціально незахищеної особи у сфері соціального забезпечення;
4.2) порівнювати процедуру отримання різних видів соціального забезпечення;
4.3) аналізувати порядок застосування норм права при призначенні особі окремих видів соціального забезпечення;
4.4) аналізувати порядок застосування норм права при реалізації права особи на отримання соціального забезпечення;
5.5) виділяти головні положення (завдання, пропозиції), закріплені викладені в нормативно-правових актах у сфері соціального забезпечення.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу застосування відповідних норм законодавства у сфері соціального забезпечення;
5.2) встановлювати механізм здійснення права особи на відповідний вид соціального забезпечення;
5.3) встановлювати механізм застосування державних соціальних стандартів і нормативів уповноваженими державними органами, закладами, установами при призначенні чи наданні відповідного виду соціального забезпечення;
5.4) встановлювати механізм призначення особі окремого виду соціального забезпечення;
5.5) узагальнювати механізми реалізації повноважень органами, що беруть участь у призначенні окремих видів соціального забезпечення.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) узагальнювати значення правових норм для регулювання відносин у сфері соціального забезпечення;
6.2) порівнювати способи реалізації особою права на різні види соціального забезпечення;
6.3) узагальнювати значення законодавства при регулюванні відносин у сфері надання

соціального забезпечення;
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) оформляти документи для надання окремих видів соціального забезпечення;
7.2) розробляти схему застосування норми права уповноваженим органом чи особою для вирішення проблем, які виникають в процесі прийняття рішення з надання чи ненадання особі відповідного виду соціального забезпечення.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, предмет, метод та система права соціального забезпечення

Поняття та загальна характеристика права особи на соціальне забезпечення та гарантії його реалізації. Вплив воєнного стану на механізми реалізації права особи на соціальне забезпечення. Подолання бідності як пріоритетний напрямок реалізації соціальної політики та Цілей сталого розвитку ООН та України.

Поняття предмета права соціального забезпечення. Поняття та характеристика системи права соціального забезпечення. Методи правового регулювання відносин з соціального забезпечення. Принципи правового регулювання відносин з соціального забезпечення. Принципи права соціального забезпечення. Види та форми соціального забезпечення.

Поняття, види та класифікація джерел права соціального забезпечення. Роль міжнародних договорів у системі джерел права соціального забезпечення.

Тема 2. Правовідносини з соціального забезпечення

Поняття, класифікація та види правовідносин з соціального забезпечення. Загальна характеристика змісту правовідносин з соціального забезпечення. Вплив соціальних ризиків на правовідносини з соціального забезпечення.

Загальна характеристика суб'єктів права соціального забезпечення. Правові передумови участі особи у правовідносинах з соціального забезпечення. Правоздатність та галузевий правовий статус особи. Загальні суб'єкти правовідносин з соціального забезпечення. Спеціальні суб'єкти соціального забезпечення. Уповноважені державою органи, заклади та установи як суб'єкти правовідносин з соціального забезпечення. Об'єкти правовідносин з соціального забезпечення.

Юридичні факти як підстави виникнення права особи на соціальне забезпечення: поняття, особливості, значення. Загальна характеристика юридичних фактів як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин з соціального забезпечення. Порядок підтвердження юридичних фактів. Проблеми підтвердження окремих юридичних фактів в умовах дії воєнного стану.

Тема 3. Організаційно-правові форми соціального забезпечення

Поняття та види організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування: поняття та види. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Страховий стаж як підстава соціального забезпечення: поняття і види. Порядок підтвердження та обчислення страхового (трудового) стажу.

Загальна характеристика системи пенсійного забезпечення в Україні. Організація системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в Україні. Проблеми впровадження накопичувального рівня системи пенсійного забезпечення. Недержавне пенсійне забезпечення.

Державна соціальна підтримка як організаційно-правова форма соціального забезпечення в Україні. Дотримання державних соціальних стандартів, соціальних норм і нормативів як складник формування державної соціальної підтримки в Україні. Вплив воєнного стану на організацію державної соціальної підтримки.

Державне соціальне забезпечення за рахунок бюджетних коштів: поняття, підстави, суб'єкти. Видатки, що здійснюються з державного бюджету: на соціальний захист та соціальне забезпечення. Видатки, що здійснюються з місцевих бюджетів. Трансферти, які надаються з державного бюджету України місцевим бюджетам. Асигнування за рахунок коштів територіальних громад як організаційно-правова форма соціального забезпечення.

Недержавне соціальне забезпечення як організаційно-правова форма соціального забезпечення: підстави отримання. Суб'єкти надання та суб'єкти отримання недержавного соціального забезпечення. Вплив воєнного стану на розвиток недержавного соціального забезпечення.

Тема 4. Правове регулювання пенсійного забезпечення

Поняття і види пенсій у солідарній системі. Пенсійне забезпечення за віком. Загальні і пільгові умови призначення пенсій за віком. Порядок та умови призначення пенсії за віком. Порядок та умови призначення пільгової пенсії за віком. Умови призначення пенсії по інвалідності внаслідок загального захворювання. Пенсії по втраті годувальника. Поняття, умови призначення пенсії за вислугу років.

Загальна характеристика системи пенсійного забезпечення військовослужбовців та прирівняних до них осіб. Види пенсій для військовослужбовців та прирівняних до них осіб. Порядок та умови призначення пенсії для військовослужбовців та прирівняних до них осіб.

Пенсії за особливі заслуги перед Батьківщиною: поняття, суб'єкти отримання та порядок призначення.

Загальна характеристика системи пенсійного забезпечення осіб, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Види пенсій для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Порядок та умови призначення пенсії для осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Строки призначення пенсії. Порядок виплата пенсії. Виплата пенсій особам, які перебувають на повному державному утриманні.

Тема 5. Правове регулювання надання страхових допомог

Поняття, види та класифікація страхових допомог як виду соціального забезпечення. Поняття, умови призначення та порядок виплати допомоги з тимчасової непрацездатності для застрахованої особи. Поняття, умови призначення та порядок виплати допомоги на випадок вагітності та пологів для застрахованої особи.

Поняття, умови призначення та порядок виплати допомог у зв'язку з нещасним випадком на виробництві, професійним захворюванням, гострим професійним захворюванням (отруєнням) для застрахованої особи.

Поняття, умови призначення та порядок виплати допомоги у разі безробіття для застрахованої особи. Вплив воєнного стану на призначення допомоги по безробіттю.

Порядок виплати допомоги на поховання застрахованої особи.

Строки призначення страхових допомог. Підстави припинення виплати страхових допомог.

Тема 6. Правове регулювання надання державних допомог

Поняття та види державних допомог як окремого виду соціального забезпечення. Поняття, види, умови призначення державних допомог сім'ям з дітьми. Порядок призначення та розміри допомог сім'ям з дітьми. Порядок надання натуральної допомоги при народженні дитини. Умови призначення та порядок виплати державної допомоги на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет і типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність. Порядок призначення та виплати тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце

проживання їх невідоме. Умови призначення та порядок виплати державної допомоги на дітей, хворих на ВІЛ (СНІД).

Поняття, умови призначення та порядок виплати державної допомоги малозабезпеченим особам. Поняття, умови призначення та порядок виплати державної допомоги особам з інвалідністю. Поняття, умови призначення та порядок виплати державної допомоги особам, які не набули права на пенсію особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю та особам з інвалідністю з дитинства. Поняття, умови призначення та порядок виплати допомоги особі, яка постраждала від торгівлі людьми. Поняття, умови призначення та порядок виплати допомог внутрішньо переміщеним особам. Поняття, умови призначення та порядок надання субсидії на оплату житлово-комунальних послуг. Поняття, умови призначення та порядок виплати допомоги окремим категоріям.

Строки призначення державних допомог. Виплата державних допомог особам, які перебувають на державному утриманні. Підстави припинення виплати державних допомог.

Тема 7. Правове регулювання надання соціальних послуг

Поняття та принципи надання соціальних послуг як окремого виду соціального забезпечення. Класифікація соціальних послуг. Складна життєва обставина та чинники, котрі можуть зумовити її настання як підстава надання особі чи сім'ї соціальних послуг. Організація надання соціальних послуг. Фінансування надання соціальних послуг. Надавачі та отримувачі соціальних послуг.

Виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапляння в такі обставини як підстава надання соціальних послуг. Подання заяви, звернення, повідомлення про надання соціальних послуг. Прийняття рішення про надання соціальних послуг чи відмову у їх наданні. Оцінювання потреб особи/ сім'ї у соціальних послугах. Ведення випадку як основа надання соціальних послуг.

Соціальні послуги, що надаються екстрено (кризово). Надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади. Надання соціальних послуг для застрахованих осіб (для безробітних осіб, для осіб, які постраждали внаслідок нещасного випадку, професійного захворювання чи гострого професійного захворювання (отруєння)): підстави та порядок отримання.

Вплив воєнного стану на умови та порядок надання соціальних послуг соціально незахищеним категоріям населення.

Тема 8. Правове регулювання соціального забезпечення для окремих категорій

Соціальний статус особи як підстава надання пільг. Порядок встановлення соціального статусу для окремих категорій.

Правові засади соціального забезпечення ветеранів війни, учасників війни, учасників бойових дій ветеранів праці, осіб похилого віку. Соціальне забезпечення осіб, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Соціальне забезпечення жертв нацистських переслідувань, репресованих осіб, дітей та осіб, постраждалих від війни. Організація надання пільг для осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, багатодітних сімей, внутрішньо переміщених осіб, осіб, які постраждали від війни та осіб, звільнених з військової служби.

Вплив воєнного стану на систему надання пільг для окремих категорій.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Поняття, предмет, метод та система права соціального забезпечення	13	4	2			7	13	2	-	-	-	11
2.	Правовідносини з соціального забезпечення	13	4	2	-	-	7	14	2	2	-	-	10
3.	Організаційно-правові форми соціального забезпечення	14	4	2	-	-	8	13	-	2	-	-	11
4.	Правове регулювання пенсійного забезпечення	14	4	2	-		8	13	-	2	-	-	11
5.	Правове регулювання надання страхових допомог	13	4	2	-	-	7	13	2	-	-	-	11
6.	Правове регулювання надання державних допомог	13	3	2	-	-	8	13	2	-	-	-	11
7.	Правове регулювання надання соціальних послуг	13	3	2	-	-	8	14	2	-	-	-	12
8.	Правове регулювання соціального забезпечення окремих категорій	12	2	2			8	12	-	2	-	-	10
	Всього годин	105	28	16	-	-	61	105	10	8	-	-	87

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 5.2.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 5.2.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання з окремої теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів визначаються в підрозділі 5.2.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань визначаються в підрозділі 5.2.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекцій застосовуються:

- традиційний усний виклад змісту теми;
- лекція-дискусія;
- лекція запрошеного експерта.

На семінарських заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

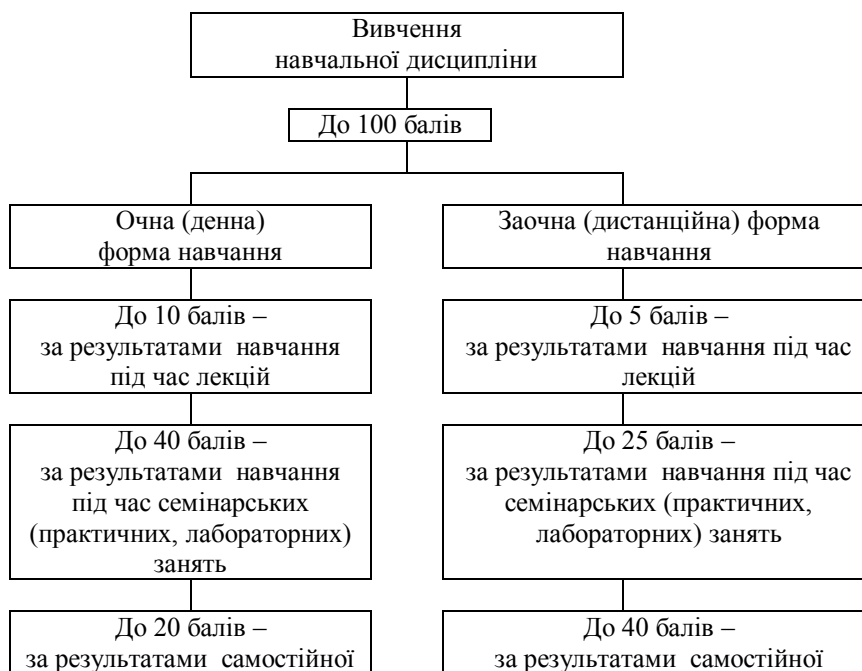
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

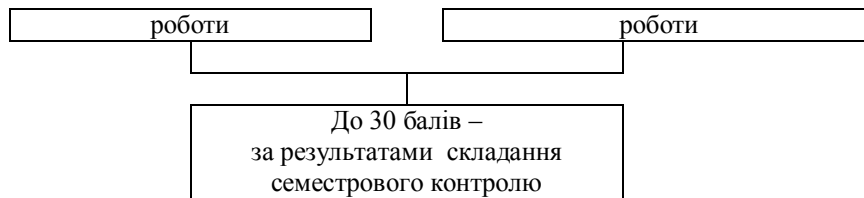
- оцінювання рівня залученості здобувачів до участі в лекціях;
- оцінювання під час усного опитування, дискусій на семінарських заняттях;
- оцінювання виконаних ситуаційних завдань;
- оцінювання результатів виконання завдань із самостійної роботи студентів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену з використанням тестових завдань в паперовій формі або з використання технічних засобів навчання та вирішення ситуативних завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарухування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендована література

7.1. Основна література

1. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 668 с.
2. Краснов Є. В. [Захист прав у сфері соціального забезпечення](#) : навч.- метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2015. 118 с.
3. Мокрицька Н. П. [Право соціального забезпечення](#) : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
4. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с.
5. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Жернакова. Х. : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. 126 с. <https://doi.org/10.32837/11300.16223>.
6. Право соціального забезпечення : підруч. / за ред П. Д. Пилипенка. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Ін Юре, 2008. 504 с.
7. Сташків Б. І. [Вступ до права соціального забезпечення](#) : навч. посіб. Чернігів : Десна, 2014. 232 с.
8. Сташків Б. І. [Право соціального забезпечення. Загальна частина](#) : навч. посіб. Чернігів : Десна, 2016. 692 с.
9. Чанишева Г. І. [Юридичний механізм забезпечення соціальних прав людини і громадянина](#). Одеса, 2021. 40 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Бориченко К. В. Міжнародні соціальні стандарти гідного життєвого рівня. *Право і суспільство*. 2023. № 6. С. 143–149. <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023/6/21>.
2. Бориченко К.В. Судовий захист права на соціальний захист в умовах воєнного стану в Україні. *Юридичний вісник*. 2023. № 1. С. 40–47. <https://doi.org/10.32782/yuv.v1.2023.5>.
3. Бориченко К. В. Поняття та форми захисту права на соціальне забезпечення. *Право і суспільство*. 2017. № 1. С. 99–104.
4. Бурак В. Я., Бук М. О. Соціальні допомоги для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: особливості правового регулювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 12. С. 170–174. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/42>.
5. Вишновецька С. В., Туз А. О. Структура науки права соціального забезпечення. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 201–206. <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.1-1.30>.
6. Волошин І. П. Гарантії захисту прав малозабезпечених осіб. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 68–72. http://apnl.dnu.in.ua/3_2019/18.pdf.
7. Волошин І. П. Реалізація малозабезпеченими права на соціальне обслуговування. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 6. С. 103–108. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.6.18>.
8. Галушко О. І. Гідний рівень соціального забезпечення осіб в Україні: проблеми законодавчого понятійного апарату. *Науковий вісник Ужгородського національного*

- університету. Серія Право. 2022. Вип. 73, Ч. 2. С. 12–17. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.33>.
9. Галушко О. І. Право соціального забезпечення: основні галузеві поняття. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2024. Вип. 78. С. 264–274. <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2024.78.264>.
 10. Галушко О. І. Соціальні допомоги та їхнє значення у забезпеченні гідного рівня життя особи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 321–324. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/77>.
 11. Гнатенко К. До питання всезагальності права на соціальний захист. *Юридичний вісник*. 2020. № 2. С. 31–36. <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i2.1700>.
 12. Гудзь О. О. Договір як регулятор відносин у сфері соціального забезпечення: історичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. № 58. С. 156–159.
 13. Гудзь А. О. Система соціального захисту України та місце в ній недержавного соціального забезпечення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2019. № 40. С. 106–109. <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2019.40.24>.
 14. Данилюк О. І. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/52.pdf.
 15. Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 р. № 49. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/495-2022-п>.
 16. Деякі питання адміністрування надання місцевими державними адміністраціями і територіальними громадами соціальної підтримки у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей: наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2020 р. № 868. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0868739-20>.
 17. Деякі питання виготовлення і видачі посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 р. № 209. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/209-2010-%D0%BF>.
 18. Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 р. № 332. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-п>.
 19. Деякі питання відшкодування вартості послуги догляду за дитиною «муніципальна няня» на період воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 р. № 664. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/664-2024-п#Text>
 20. Деякі питання встановлення лікарсько-консультативними комісіями інвалідності дітям. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 р. № 917. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/917-2013-%D0%BF>.
 21. Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2016-%D0%BF>.
 22. Деякі питання надання грантів бізнесу : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 р. № 738. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-2022-п>.
 23. Деякі питання надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка»: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2020 р. № 1180. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1180-2020-п>.
 24. Деякі питання призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 р. № 79. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-2021-п>.

25. Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 р. № 1040. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2021-п>.
26. Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 р. № 859. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/859-2020-п>.
27. Деякі питання призначення і виплати одноразової компенсації та щорічної допомоги, передбачених Законом України «Про протимінну діяльність в Україні»: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.09.2021 р. № 1020. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1020-2021-п>.
28. Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною»: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2024 р. № 888. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-2024-п>.
29. Жернаков В. В., Юровська В. В. Сутність і регламентація юридичних процедури у праві соціального забезпечення. *Право і суспільство*. 2021. № 4. С. 82–88.
30. Кабаченко М. Тимчасова непрацевдатність: деякі актуальні питання. *Публічне право*. 2014. № 2. С. 263–268.
31. Клименко А. Л. Міжнародно-правові гарантії здійснення права людини на соціальне забезпечення. *Право та інновації*. 2016. № 1 (13). С. 238–243.
32. Клипа О. Поняття і принципи соціального захисту працівників Національної поліції України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 4. С. 117–122. <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2020.4.20>.
33. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
34. Костюк В. Конституційне право на соціальний захист в умовах сьогодення: науково-правовий аспект. *Публічне право*. 2015. № 2. С. 252–259.
35. Куцовол К. В. Класифікація оціночних понять права соціального забезпечення України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. № 6, Том 2. С. 28–36. <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2021.6.2.20>.
36. Кушніренко О. Г. Міжнародно-правові стандарти права людини на достатній рівень життя та їх імплементація в соціальній політиці України. *Право і суспільство*. 2019. № 6. С. 44–50. <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-6-1-8>.
37. Ласько І. Класифікація джерел права соціального забезпечення України. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2008. Вип. 47. С. 117–123.
38. Литвиненко В. М. Правосуб'єктність фізичних осіб як отримувачів соціальних послуг. *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 2. С. 70–73.
39. Магновський І. Й. Право громадян України на достатній життєвий рівень як один із ключових факторів розбудови соціальної держави. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2021. Вип. 1 (93). С. 44–52. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.93.44-52>.
40. Марченко М. С. Соціальне житло в системі соціального забезпечення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2018. № 49. С. 218–221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2018_49%281%29_52.
41. Мельник В. П. Міжнародно-правове регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю у сфері реабілітації та праці: теоретико-правовий підхід. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 1 (22). С. 63–67. http://www.pjv.nuoua.od.ua/v1_2018/17.pdf.
42. Мельник В. Розвиток законодавства про соціальний захист осіб з інвалідністю в умовах незалежності української держави. *Публічне право*. 2015. № 2. С. 260–266.
43. Мірошниченко Ю. Р. Конституційно-правові аспекти забезпечення соціальних прав людини та громадянина. *Підприємство, господарство та право*. 2019. № 11. С. 245–250.

44. Новосельська І., Котул В. Основне значення міжнародних соціальних стандартів у законодавстві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 95–97.
45. Новосельська І., Руше М. Кодифікація законодавства України із соціального забезпечення. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 7. С. 43–45.
46. Орловський О. Я. Застосування норм права соціального захисту: теоретико-правовий аспект. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 64–70.
47. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>.
48. Пилипенко П. Д., Рим О. М., Бурак В. Я. Стандарти соціального захисту осіб з інвалідністю: новели законодавства України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 222–225. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-11/51>.
49. Пилипенко П. Д. Соціальне право: становлення та перспективи майбутнього. *Право України*. 2022. Вип. 2. С. 64–75.
50. Пилипенко П. Д., Бурак В. Я. Гарантії соціального захисту осіб з інвалідністю як складова службового правового статусу. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 371–378. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.58>.
51. Пилипенко П. Д., Бурак В. Я. Деякі аспекти спеціального соціального захисту військовослужбовців та осіб, прирівняних до них. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2024. Вип. 84, Ч. 2. С. 118–125. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.2.15>.
52. Пилипенко П. Д., Гірник О. О. Члени сім'ї військовослужбовця як суб'єкт права на соціальний захист: деякі практичні проблеми законодавчого регулювання. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 3. С. 221–225. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.03.37>.
53. Порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 р. № 79. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-2021-%D0%BF>.
54. Порядок реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2023 р. № 1049. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2023-п>.
55. Порядок реалізації спільного з Міжнародною Федерацією Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариством Червоного Хреста України проекту щодо надання підтримки особам з інвалідністю внаслідок війни : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1393. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-2022-п>.
56. Про верифікацію та моніторинг державних виплат: Закон України від 03.12.2019 р. № 324-ІХ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324-20>.
57. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.
58. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-ІІІ. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
59. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України від 13.01.2005 р. № 2342-ІV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>.
60. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 94. Ст. 2709.
61. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах: постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 585. *Верховна Рада*

- України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF>.
62. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 33. Ст. 1770.
63. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III. *Офіційний вісник України*. 2000. № 13. Ст. 505.
64. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 42. Ст. 2080.
65. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
66. Про затвердження Методики верифікації житлових субсидій: Наказ Міністерства фінансів України від 27.10.2020 р. № 641. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-21>.
67. Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення сім'ям військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками, а також інтернованих у нейтральних державах або безвісно відсутніх : постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 884. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/884-2016-%D0%BF>.
68. Про затвердження Порядку з надання послуг з професійної орієнтації осіб. Наказ Міністерства розвитку, торгівлі та сільського господарства України від 30.10.2020 р. № 2203. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1129-20>.
69. Про затвердження Порядку надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 р. № 740. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/740-2015-%D0%BF>.
70. Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 р. № 250. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/250-2003-%D0%BF>.
71. Про затвердження Порядку призначення тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1098. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2017-п>.
72. Про затвердження Порядку проведення експериментального проекту з реалізації функціоналів першої черги Єдиної інформаційної системи соціальної сфери: Постанова Правління Пенсійного фонду України від 03.03.2021 р. № 8-1. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/za400-21>.
73. Про затвердження Порядку проведення оцінювання заяв, критерії оцінювання та необхідну кількість балів (оцінку) для прийняття державним центром зайнятості рішень про надання мікрогрантів/грантів на створення або розвиток власного бізнесу, форми бізнес-плану, форми договору про надання мікрогранту, форми договору про надання гранту, а також кінцевих строків подання заяв на отримання мікрогрантів/грантів. Наказ Міністерства економіки України від 06.07.2022 р. № 1969. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-22>.
74. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2023 р. № 446. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446-2023-п>.
75. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.2017 р. № 280/97-ВР. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
76. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

77. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово- комунальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 р. № 505. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/505-2014-%D0%BF>.
78. Про недержавне пенсійне забезпечення. Закон України від 09.07.2003 р. № 1057–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 49–51. Ст. 376.
79. Про організацію надання соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF>.
80. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-15>.
81. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. № 875-XII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
82. Про охорону дитинства: Закон України від 27.07.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст. 142.
83. Про соціальний захист дітей війни: Закон України від 18.11.2004 № 2195-IV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2195-15>.
84. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12>.
85. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 18. Ст. 73.
86. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-XII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>.
87. Раневич О. Ю. Право на соціальне забезпечення у разі втрати працездатності: теоретичні та практичні аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2018. Вип. 66. С. 170–178.
88. Раневич О. Ю. Щодо питання про соціальну сутність права соціального забезпечення. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 64. С. 182–191.
89. Семигіна Т. В. Соціальні послуги у територіальних громадах України: інновації правового регулювання. *Вісник АПСВТ*. 2019. № 4. С. 65–75.
90. Середа О. Г. Актуальні питання впровадження накопичувальної пенсійної системи: світовий досвід та вітчизняні перспективи. *Юридичний науковий юридичний журнал*. 2021. № 11. С. 308–310. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-11/77>.
91. Синчук С. М. Щодо проблеми децентралізованого правового регулювання відносин соціального забезпечення в Україні. *Університетські наукові записки*. 2016. № 59. С. 59–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2016_3_8.
92. Синчук С. М. Правові питання інтеграції української системи соціального захисту в європейську соціальну модель. *Держава і право*. 2016. № 3. С. 314–326.
93. Синчук С. М., Бурак В. Я. Право на житло: соціальний вимір. *Університетські наукові записки*. 2021. № 4 (82). С. 46–60. <https://doi.org/10.37491/UNZ.82.4>.
94. Сирота І. М., Гудзь А. О. Принципи права соціального забезпечення в сучасних умовах. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2019. № 4 (66). С. 62–66. <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2019-4-11>.
95. Спицька К. Правові засади соціального захисту учасників бойових дій в Україні. *Юридичний вісник*. 2022. № 2. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2022/22.pdf.
96. Стрепко В. Л. Про види допомог за правом соціального забезпечення. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 4. С. 190–192.
97. Тараненко Л. С., Чудик-Білоусова Н. І. Роль юридичної служби з організації договірної роботи в соціальній та медичній сферах. *Університетські наукові записки*. 2021. № 2 (80). С. 104–111. <https://doi.org/10.37491/UNZ.80.9>.

98. Тараненко Л. С., Чудик-Білоусова Н. І. Трудовий договір як регулятор відносин у сфері соціального забезпечення в сучасних умовах. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 1 (79). С. 62–69. <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2023.1.10>.
99. Тимофіїв Р. М. Особливості правового регулювання відносин соціального захисту працівників за участю роботодавця. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 9. С. 91–96. URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/9/18.pdf>.
100. Тимчишин Т. М. Соціальні права людини в Європейському Союзі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 292–295. URL: http://lsey.org.ua/1_2020/74.pdf.
101. Федчишина К. В. Диференціація у правовому регулюванні відносин пенсійного забезпечення у солідарній системі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2018. Вип. 5. С. 39–42. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/735756>.
102. Федчишина К. В. Єдність і диференціація соціальних послуг в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція»*. 2018. № 34. С. 72–75. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc34/18.pdf>.
103. Хортюк Н. В. До проблеми визначення видів соціальних гарантій військовослужбовців. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2023. Вип. 4. С. 113–117. <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.4.13>.
104. Хренова Т. Ю. Щодо порядку призначення житлової субсидії як однієї із форм адресної соціальної допомоги. *Право і суспільство*. 2019. № 1, Ч. 2. С. 60–65. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/1_2019/part_2/13.pdf.
105. Чудик-Білоусова Н. І. Нові соціальні ризики як підстава соціального забезпечення в Україні. *Університетські наукові записки*. 2015. № 1 (53). С. 80–108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2015_1_10.
106. Чудик-Білоусова Н. І. Поняття та система договорів соціального сприяння. *Університетські наукові записки*. 2020. № 1 (73). С. 158–176. <https://doi.org/10.37491/UNZ.73.12>.
107. Чудик-Білоусова Н. І. Діджиталізація надання та отримання інформації про соціальні гарантії на локальному рівні. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 3. С. 132–137. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/84/%E2%84%963-2021>.
108. Чудик-Білоусова Н. І. Договірне регулювання відносин у сфері пенсійного забезпечення в сучасних умовах. *Приватне право і підприємництво*. 2017. Вип. 17. С. 130–134. URL: http://ppp-journal.kiev.ua/archive/2017/17/17_2017.pdf.
109. Чудик-Білоусова Н. І. Роль бізнесу у формуванні системи недержавного соціального забезпечення в умовах глобалізації. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. № 5. С. 51–59. <https://doi.org/10.32782/39221353>.
110. Чудик-Білоусова Н. І. Соціальне замовлення в системі надання соціальних послуг. *Університетські наукові записки*. 2017. № 3 (63). С. 167–183. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2017_3_17.
111. Чудик-Білоусова Н. І. Соціально-правові гарантії в особливий період. *Університетські наукові записки*. 2015. № 2 (54). С. 135–154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2015_2_17.
112. Чудик-Білоусова Н. І. Становлення договірного регулювання соціального страхування в Україні. *Університетські наукові записки*. 2018. № 3–4 (67–68). С. 158–176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2018_3-4_17.
113. Чудик-Білоусова Н. І. Сучасні тенденції правового регулювання надання соціальних послуг. *Університетські наукові записки*. 2016. № 3 (59). С. 133–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2016_3_15.
114. Шумна Л. П. Правові проблеми реалізації соціальної політики держави в умовах ринкової економіки. *Університетські наукові записки*. 2016. № 59. С. 18–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2016_3_5.
115. Яковлева Г. О. Особливості нормативно-правового визначення змісту соціального ризику у праві соціального забезпечення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 4, Т. 1. С. 95–99. URL: http://nvppp.in.ua/vip/2018/5/tom_1/35.pdf.

116. Яковлева Г. О. Роль та місце права соціального забезпечення в системі права України. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 6 (6). С. 78–84. URL: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2018/7_2018/part_1/41.pdf.
117. Яковлева Г. О. Право соціального забезпечення як самостійна галузь права в національній правовій системі України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 102–106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_3_23.
118. Ярошенко О. М. Проблеми забезпечення конституційного права громадян на достатній життєвий рівень. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 145. С. 106–117. <https://doi.org/10.21564/2414-990x.145.159672>.
119. Ярошенко О. М. До питання про предмет права соціального забезпечення. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2017. № 3. С. 90–98. URL: <https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprn-3-2017r/do-pitannya-pro-predmet-prava-sotsialnogo-zabezpechennya>.
120. Vatrás, Volodymyr, Stefanchuk, Mykola, Bondarenko-Zelinska, Nadiia, Chudyk-Bilousova, Nadiia and Lohvinova, Mariia. (2023) Migrant Workers and the Right to Their Family Support as Important Components of International Migration – The Example of Ukraine and Canada. *The University of Western Australia Law Review*, 50(2), 224-239. URL: <https://www6.austlii.edu.au/cgi-bin/viewdoc/au/journals/UWALawRw/2023/18.html>.
121. Chudyk-Bilousova, Nadiia. (2021) Right to social security of internally displaced persons under the Legislation of Ukraine. *Bezpieczeństwo prawa człowieka stosunki międzynarodowe*. Tom III. Redakcja naukowa Krzysztof Żarna. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów, 2021. S. 30–40.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua — Верховна Рада України.
2. www.president.gov.ua — Президент України.
3. www.kmu.gov.ua — Кабінет Міністрів України.
4. <http://www.msp.gov.ua> — Міністерство соціальної політики України.
5. <https://mva.gov.ua> — Міністерство у справах ветеранів України.
6. <http://www.pfu.gov.ua> — Пенсійний фонд України.
7. <http://www.dcz.gov.ua> — Державна служба зайнятості.
8. <https://nssu.gov.ua> — Національна соціальна сервісна служба України
9. www.nbuv.gov.ua — Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
10. <http://univer.km.ua> — сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.